

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
ändring av 5 § i banskattelagen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en ändring av banskattelagen så att det till lagen tas in bestämmelser om en investeringsskatt som uppbärs för användningen av direktbanan

Kervo–Lahtis.

Lagen avses träda i kraft den 1 september 2006.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/14/EG om tilldelning av infrastrukturkapacitet, uttag av avgifter för utnyttjande av järnvägsinfrastruktur och utfärdande av säkerhetsintyg, nedan kapacitets- och banavgiftsdirektivet, skall det för utnyttjandet av statens bannät uttas en infrastrukturavgift. Bestämmelserna om den infrastrukturavgift som avses i direktivet ingår i 14 § i järnvägslagen (198/2003). Den i paragrafen stadgade banavgiftens grunddel skall baseras på de kostnader för banhållningen som järnvägstrafiken direkt medför järnvägsnätet och banhållningen, med andra ord gränskostnaderna. Banavgiftens grunddel täcker dock bara en del av de totala kostnaderna för banhållningen.

Enligt bestämmelserna i kapitel II i kapacitets- och banavgiftsdirektivet kan medlemsstaterna utöver banavgiftens grunddel även ta ut andra avgifter av järnvägsoperatörerna. Sådana avgifter är bl.a. kapacitetsbristsavgift, miljöavgift, tilläggsavgift, investeringsavgift och bokningsavgift. Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande (GrUU 66/2002 rd)

om regeringens proposition med förslag till järnvägslag att de övriga avgifterna i konstitutionellt avseende är skatter. Till följd av utskottets utlåtande ströks bestämmelserna om andra avgifter än banavgiftens grunddel i det som blev järnvägslag, och bestämmelserna om dem togs i stället in i banskattelagen (605/2003). I banskatten enligt banskattelagen ingår av de övriga avgifterna som avses i kapacitets- och banavgiftsdirektivet endast miljöavgift och tilläggsavgift. I lagen inkluderades inte bestämmelser om kapacitetsbristsavgift, investeringsavgift och bokningsavgift, eftersom det när lagen stiftades inte fanns några planer på att uppbära sådana av järnvägsoperatörerna. För investeringsavgiftens del konstaterades det i motiveringen till banskattelagen att avsikten var att införa en sådan avgift år 2006, när direktbanan Kervo–Lahtis blir färdig.

Enligt artikel 8.2 i kapacitets- och banavgiftsdirektivet kan bannätets förvaltare för särskilda investeringsprojekt fastställa eller fortsätta att fastställa högre avgifter på grundval av långsiktiga kostnader för sådana projekt om de ökar effektiviteten eller kostnadseffektiviteten och annars inte skulle

kunna företas.

Regeringen föreslog i sin proposition till statsbudget för år 2002 ett anslag på 336,4 miljoner euro för byggandet av den nya direktbanan Kervo–Lahtis. Syftet med direktbanan är att eliminera en besvärlig flaskhals för trafiken på stambanan och att förbättra hela järnvägsnätets funktionalitet. Enligt budgetförslaget hade man för avsikt att införa en särskild banavgift i form av en investeringsavgift för att i efterskott finansiera investeringskostnaderna när banan tagits i bruk. Den kumulativa effekten av avgifterna under en 15 år lång period beräknades uppgå till minst 60 miljoner euro eller 4 miljoner euro per år. Det är meningen att investeringsavgiften skall täcka omkring 20 % av byggkostnaderna för direktbanan Kervo–Lahtis. Uppbärandet av investeringsavgiften kräver en ändring av banskattelagen, eftersom investeringsavgiften enligt grundlagsutskottets utlåtande anses vara en skatt.

2. Föreslagen ändring

Det föreslås att det till 5 § i banskattelagen fogas ett 2 mom., där det stadgas om beloppet av den investeringsskatt som uppbärs för direktbanan Kervo–Lahtis. Investeringskatten skall enligt förslaget uppbäras parallellt med banskatten för person- och godstrafiken samt för förflyttningen av lok på banavsnittet i fråga. Skatten föreslås vara 0,5 cent per bruttotonkilometer inom såväl person- som godstrafiken, utan att göra någon skillnad mellan eldriven och dieseldriven trafik. Enligt förslaget skall skatten uppbäras i 15 års tid efter att direktbanan tagits i bruk.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Statsfinansiella verkningar

Enligt kalkylerna kommer den årliga trafiken på direktbanan att uppgå i medeltal till ca 800 miljoner bruttotonkilometer under de 15 första åren efter att banan har öppnats. År 2006 skall investeringsskatt uppbäras endast för tiden efter att banan tagits i bruk och år 2021 för åtta månader. Om förslaget godkänns innebär det ökade skatteintäkter med 1 miljon euro år 2006 och med 4 miljoner euro årligen därefter.

Investeringskatten är också avsedd att gälla lokaltågstrafiken på direktbanan.

3.2. Pris- och kostnadsverkningar

Investeringskatten väntas ha en minskande effekt på den nytta järnvägsbolagen har av att trafikera banavsnittet. Järnvägsföretagen blir tvungna att slå ut investeringsskatten på järnvägstrafikens pris.

3.3. Verkningar i fråga om organisation och personal

Banförvaltningscentralen skall svara för uppbärandet av banskatten. Uppbärandet av investeringsskatten kan ske med ämbetsverkets nuvarande personalresurser. Lagförslaget har alltså ingen inverkan på organisationen och personalen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagändringen föreslås träda i kraft i samband med att direktbanan öppnas, dvs. den 1 september 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av 5 § i banskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 5 § i banskattelagen av den 27 juni 2003 (605/2003) ett nytt 2 mom. som följer:

5 § <i>Beloppet av skatten</i>	steringskatt, vars belopp inom person- och godstrafiken samt vid förflyttning av lok är 0,5 cent per bruttotonkilometer.
---------------------------------------	--

 Utöver vad som bestäms i 1 mom. om be-
 loppet av banskatten uppbärs för använd-
 ningen av direktbanan Kervo–Lahtis inve-

 Denna lag träder i kraft den 200 .

 Helsingfors den 16 september 2005

Republikens president

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Lag

om ändring av 5 § i banskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 5 § i banskattelagen av den 27 juni 2003 (605/2003) ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Beloppet av skatten

Föreslagen lydelse

5 §

Beloppet av skatten

*Utöver vad som bestäms i 1 mom. om be-
loppet av banskatten uppbärs för använd-
ningen av direktbanan Kervo–Lahtis inve-
steringsskatt, vars belopp inom person- och
godstrafiken samt vid förflyttning av lok är
0,5 cent per bruttotonkilometer.*

Denna lag träder i kraft den *200 .*
